

MINISTARSTVO
POLJOPRIVREDE

**NACIONALNI PROGRAM
POTICANJA PROVEDBE UZGOJNIH PROGRAMA
ZA TOPLOKRVNE PASMINE KONJA U
REPUBLICI HRVATSKOJ
2021. – 2025.**

ožujak 2021. godine

SADRŽAJ

1.	Uvod	3
2.	Stanje u konjogojstvu	5
2.1.	Pokazatelji stanja u konjogojstvu Republike Hrvatske.....	5
2.2.	Gospodarski učinci konjičkog sektora u državama članicama Europske unije.....	7
2.3.	Mogući gospodarski značaj konjogojstva u Republici Hrvatskoj.....	8
3.	Nacionalni program poticanja provedbe uzgojnih programa za toplokrvne pasmine konja u Republici Hrvatskoj 2021. – 2025.	8
3.1.	Nositelji Programa.....	8
3.2.	Ciljevi Programa.....	8
3.3.	Pravna osnova.....	9
3.4.	Provedba i kontrola provođenja Programa.....	9
3.5.	Korisnici potpora.....	9
3.6.	Trajanje Programa.....	9
3.7.	Pasmine i uzgojni tipovi konja obuhvaćeni ovim Programom.....	10
4.	Mjere u provedbi Programa.....	10
4.1.	Poboljšanje učinkovitosti provedbe uzgojnog programa.....	10
4.1.a.	Potpore testiranju radne sposobnosti grla na sportskim natjecanjima.....	10
4.1.b.	Potpore organizaciji konjičkih sportskih natjecanja.....	11
4.2.	Potpore uzgoju Programom predviđenih pasmina konja	12
4.2.a.	Potpore uzgoju rasplodnih kobila.....	12
4.2.b.	Potpore uzgoju rasplodnih pastuha.....	13
5.	Pregled ukupno potrebnih financijskih sredstava za provedbu Programa.....	14

1. UVOD

U Republici Hrvatskoj postoji duga tradicija uzgoja konja. Kroz raniju povijest konji su se koristili u vojsci, radu, prijevozu ljudi, tereta i pošte. Tek promjenom društveno-političkog uređenja i jačanjem poljoprivrednih gospodarstava, konji se značajnije počinju koristiti za rad u poljoprivredi. Na prijelazu XIX. u XX. stoljeća, najveći udio u populaciji zauzimaju radni konji. Primjenom mehanizacije u poljoprivredi smanjuje se potreba za radnim konjima što potiče značajan pad broja konja u drugoj polovici XX. stoljeća. Devedesetih godina XX. stoljeća ratna događanja također su pogodovala zapostavljanju kvalitetnog uzgoja koji se ranije razvijao u okviru društvenih (državnih) tvrtki. Navedene promjene u veličini populacije konja pratila je i promjena u pasminskoj strukturi. Do druge polovice XIX. stoljeća u uzgoju su dominirale lokalne pasmine konja (dijelom križane s introduciranim pasminama, arapski konj, lipicanac i dr.) dok u drugoj polovici XIX. i prvoj polovici XX. stoljeća na značaju dobivaju snažnije hladnokrvne pasmine (naglašena potreba za snažnjom radnom životinjom). Zapažamo da druga polovica XX. stoljeća donosi ponovno preokret u uzgojnem smislu koji je primarno orijentiran prema toplokrvnim pasminama pogodnim za sport i rekreaciju (konji za jahanje). Ipak, u posljednja dva desetljeća se bilježi pozitivan trend u ukupnom broju konja u Hrvatskoj, no u odnosu na broj stanovnika (oko 6,1 konja /1.000 stanovnika) na samom je začelju država članica Europske Unije (u dalnjem tekstu: EU). Još je nepovoljniji odnos broja konja toplokrvnih pasmina (manje od 3 konja/1.000 stanovnika) u odnosu na ukupnu populaciju.

Razvoj konjičkog sporta u Hrvatskoj 70-ih godina XX. stoljeća, nametnuo je potrebu za kvalitetnim sportskim pasminama. Ukidanjem brojnih ergela koje su do tada proizvodile jahače konje za potrebe vojske, nestalo je osnovne populacije koja je mogla poslužiti kao temelj za uzgoj kvalitetnih konja za potrebe sporta te se započelo s uvozom konja iz inozemstva. Kao jednom od mogućih i brzih rješenja pristupilo se ograničenom uvozu rasplodnih grla toplokrvnih pasmina. Zbog ograničenih finansijskih resursa uzgajivači najčešće nisu kupovali najkvalitetnija grla. Vrlo brzo se počelo promišljati o održivosti koncepta temeljenog isključivo na uvozu kvalitetnih konja, odnosno prevladao je stav o potrebi uzgoja kvalitetnih sportskih konja u Hrvatskoj i to na bazi uvezenih najkvalitetnijih grla. Međutim, premda postoje uzgojna udruženja kao i odgovarajući uzgojni programi, još uvjek u Hrvatskoj proizvodimo značajno manje sportskih konja nego što su potrebe sportskih i rekreativnih jahača.

U Hrvatskoj se Fédération Équestre Internationale (FEI) discipline konjičkog sporta (preponsko jahanje, dresurno jahanje, daljinsko jahanje, zaprežni sport, eventing, reining, voltažiranje i parakonjičke discipline) odvijaju pod nadležnošću Hrvatskog konjičkog saveza (u dalnjem tekstu: HKS). Trkači sportovi su organizirani kroz Hrvatski galopski savez (galopski sport) i Hrvatski kasački savez (kasački sport).

Prema posljednjim podacima HKS-a u Hrvatskoj je na kraju 2019. godine bilo 585 licenciranih konja različitih pasmina. U HKS-u su registrirana 62 konjička kluba. Godišnje su organizirana 63 konjička natjecanja u navedenim konjičkim sportovima, a ukupno je licencirano 753 natjecatelja koji se natječu u preponskom (45%), dresurnom (33%), daljinskom (15%) i zaprežnom (4%) konjičkom sportu te eventingu (3%). Intenzivan je trend razvijanja tih disciplina konjičkog sporta, kao i interes za uzgoj ili samo rekreacijsko bavljenje konjima. Jedna od perspektiva uzgoja konja u Hrvatskoj temelji se na jačanju kvalitete sportskih konja kao konkurentnog proizvoda za hrvatsko i europsko tržište.

Preponski konjički sport u Hrvatskoj je najzastupljeniji po broju licenciranih konja, jahača i natjecanja. Prema podacima HKS-a ukupni broj licenciranih jahača u preponskom jahanju je 336, od toga 9% kadeta, 25% juniora i 66% seniora. Od ukupnog broja konjičkih natjecanja u Hrvatskoj koji su pod okriljem HKS-a na preponski sport otpada 49% turnira. Hrvatski reprezentativci sudjeluju i na Europskim prvenstvima za različite dobne kategorije, Svjetskim prvenstvima za mlade konje, kao i na mnogim drugim prestižnim međunarodnim konjičkim preponskim natjecanjima. Dresurno jahanje je po broju registriranih jahača druga disciplina konjičkog sporta u Hrvatskoj. Ukupni broj licenciranih jahača u dresurnom jahanju

je 253, od toga 11% kadeta, 27% juniora i 62% seniora. Prvo natjecanje u daljinskom jahanju (*endurance*) u Hrvatskoj organizirano je 2006. godine. Ukupni broj licenciranih jahača u daljinskom jahanju je 111, od toga 8% kadeta, 24% juniora i 68% seniora. Zaprežni sport u Hrvatskoj se počeo razvijati devedesetih godina prošloga stoljeća. Rast i razvoj sporta usmjeren je prema vožnji dvoprega, a od 2013. godine i jednoprega, kada se po prvi put organiziralo nacionalno prvenstvo prema FEI pravilima za jednoprege. Premda lipicanska pasmina dominira u zaprežnom sportu, postoji opravdan interes za uključivanjem drugih toplokrvnih pasmina u ovu disciplinu. Broj licenciranih vozača dvoprega je 28 i svi su seniori. Licenciranih jahača za eventing je 25 i svi su također seniori. Od sveukupnog licenciranog osoblja, 55 je trenera, 31 sudac i 5 postavljača parkura.

Hrvatski galopski savez iz Zagreba Nacionalni je sportski savez na teritoriju Republike Hrvatske koji potiče i promiče galopske utrke, kao i galopski sport uopće. Osnovan je 2005. godine te djeluje do danas. Hrvatski galopski savez je kao pravna osoba, javnopravno tijelo ili tijelo s prenesenim javnim ovlastima nadležan za sve aktivnosti i formalno pravnu regulativu na području galopskog sporta u cjelini pa tako i za mjesta održavanja galopskih utrka – hipodrome.

Galopske utrke u Republici Hrvatskoj organizira Hrvatski galopski savez te klubovi koji su članovi Saveza (pojedinačno ili zajednički). Sve utrke u Republici Hrvatskoj odvijaju se po Pravilniku o organiziranju i izvođenju galopskih utrka Hrvatskog galopskog saveza uz prethodno dobivenu suglasnost Izvršnog odbora Hrvatskog galopskog saveza. Članice Saveza mogu biti: galopski klubovi i konjički galopski klubovi, županijski i gradski galopski Savezi, udruge sudaca, trenera, džokeja registrirani u skladu s Zakonom udrugama ("Narodne novine", br. 74/14., 70/17. i 98/19.) i Zakonom o sportu ("Narodne novine", br. 71/06., 150/08., 124/10., 124/11., 86/12., 94/13., 85/15., 19/16., 98/19. i 47/20.).

Na teritoriju Republike Hrvatske djeluju ukupno tri hipodroma s travnatom podlogom za održavanje ravnih galopskih utrka: Hipodrom Zagreb (Zagreb), Hipodrom Sinj (Sinj) i Hipodrom Ravni Kotari – Polača (Polača).

Hrvatski galopski savez punopravni je član svjetske federacije nadležne za galopski sport i utrke IFHA (International Federation of Horseracing Authorities) te je član Hrvatskog olimpijskog odbora s pravnim statusom pridruženog člana zbog kategorizacije sporta jer galopske utrke spadaju u neolimpijski sport. U Registru članica Saveza registrirano je ukupno 19 klubova, 145 konja pasmine engleski punokrvnjak i 15 konja arapske pasmine. Registriranih je 47 vlasnika, 13 jahača koji se dijele na džokeje, amatere i učenike, 34 trenera, 4 suca i 1 steward.

Premda državne ustanove posredno podupiru razvoj uzgoja konja za sport kao djelatnosti koja potiče razvoj ukupne društvene zajednice (sport, rekreacija, turizam i drugo), on nije dovoljan da bi ubrzao rast u kvaliteti i kvantiteti toplokrvnih sportskih konja za profesionalno i rekreativno bavljenje. Uzgajivači sportskih konja očekuju određene neposredne poticaje tijekom ograničenog vremenskog razdoblja kako bi uzgoj postao gospodarski održiv i prepoznatljiv prvenstveno na domaćem, a kasnije i inozemnom tržištu. Uzgojna udruženja također žele razvijati aktivnu suradnju sa srodnim uzgajivačkim udruženjima država članica EU.

Uvažavajući gospodarske, sportske, turističke, ekološke, kulturološke i druge utjecaje konjičkog sektora na ukupni život društva odnosno zajednice, evidentan je interes potpore ovoj djelatnosti. S tog motrišta potrebno je utvrditi jasne mјere koje će doprinijeti razvoju predmetnog sektora. Dio mјera trebaju biti materijalni i zakonodavni poticaj držateljima i uzgajivačima kako bi brojem i kvalitetom toplokrvnih konja u razumnom roku dostigli zadovoljavajuću razinu uzgoja. Također, potrebno je potaknuti stvaranje pretpostavki dalnjem razvoju konjičkog sporta, edukaciji osoblja uključenih u uzgoj i korištenje konja (treneri, specijalizirani veterinari, potkivači i dr.) i upotrebi konja u drugim sektorima (turizam, rekreacija, terapijsko jahanje, hipoterapija, kultura i drugo).

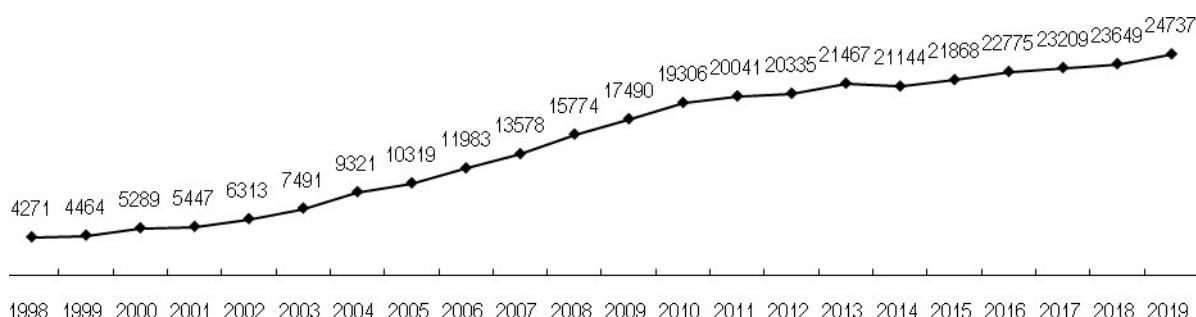
Kod utvrđivanja neposrednih finansijskih mjera potpore svakako treba imati u vidu fiskalne i zakonodavne (nacionalne i EU odredbe) mogućnosti za izdvajanje sredstava za korisnike.

2. STANJE U KONJOGOJSTVU

2.1. Pokazatelji stanja u konjogojstvu Republike Hrvatske

Broj konja na 1.000 stanovnika u Hrvatskoj iznosi oko 6,1 i taj odnos jedan je od najnižih u EU, dok u nekim državama članicama EU taj broj iznosi preko 30 konja/1.000 stanovnika (prosjek EU je oko 15 konja/1.000 stanovnika).

Prema podacima Središnjeg registra kopitara (u dalnjem tekstu: SRK) kojeg vodi Ministarstvo poljoprivrede (u dalnjem tekstu: MP) broj kopitara u posljednjih 20-ak godina kontinuirano raste na godišnjoj razini od 1,5 do 5,6%, uz izuzetak u 2014. godini kada je utvrđen pad broja konja od 1,5%. Navedeni trend nastavljen je i u 2019. godini kada je utvrđen porast broja kopitara za 1.520 grla, tj. 5,6%. Evidentan je rast interesa uzgajivača za nabavu grla za sport i rekreaciju te njihovo uključivanje u uzgojne programe.

Graf 1. Kretanje broja registriranih konja u razdoblju od 1998. do 2019. godine (MP, 2020)

Prema evidenciji SRK-a u Hrvatskoj se uzgaja 28.880 kopitara, od čega 24.737 konja. Broj konja u 2019. godini povećan je za 1.088 grla ili 4,6%. U razdoblju od 2003. do 2019. godine broj konja u Republici Hrvatskoj povećan je za 17.246 grla, odnosno 230,2 %.

Prosječno godišnje povećanje broja konja u periodu od 2004. do 2010. godine bilo je oko 14%, no bitno je istaknuti da je početkom promatranog razdoblja to povećanje najvećim dijelom uzrokovano povećanim brojem registriranih konja, a manje rođenih ili kupljenih iz drugih uzgoja/zemalja. Stoga procjenjujemo da je stvarno povećanje broja konja bilo na razini 3-5% godišnje (kao rezultat reprodukcije ili uvoza). Tijekom zadnjih 9 godina promatranog razdoblja nepovoljno gospodarsko okružje uvjetuje smanjenje interesa za bavljenje uzgojem konja te je prosječno godišnje povećanje broja konja u tom periodu bilo oko 3%.

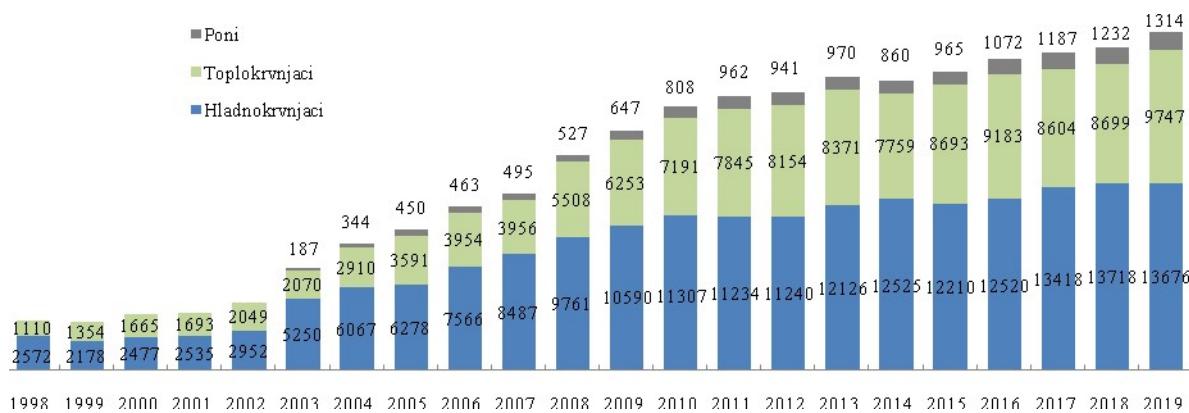
Tablica 1. Kretanje broja konja u razdoblju od 2003. do 2019. godine (MP, 2020)

Godina	Broj grla	Godišnje povećanje (broj grla)	Godišnje povećanje (%)
2003.	7491	-	-
2004.	9321	1830	24,4
2005.	10319	998	10,7
2006.	11983	1664	16,1
2007.	13578	1595	13,3

Godina	Broj grla	Godišnje povećanje (broj grla)	Godišnje povećanje (%)
2008.	15774	2196	16,2
2009.	17490	1716	10,9
2010.	19306	1816	10,4
2011.	20041	735	3,8
2012.	20335	294	1,5
2013.	21467	1132	5,6
2014.	21144	-323	-1,5
2015.	21868	724	3,4
2016.	22775	907	4,1
2017.	23209	434	1,9
2018.	23649	440	1,9
2019.	24737	1088	4,6

Obzirom na tradiciju uzgoja hladnokrvnih konja, najzastupljenije pasmine u Republici Hrvatskoj čine hladnokrvni konji (55%), iako je vidljivo da se u posljednjih nekoliko godina skupina hladnokrvnih konja zadržava na ustaljenoj razini od oko 13.500 životinja. Skupina toplokrvnih konja, koji se drže u svrhu sporta i rekreativne, bilježi lagani rast tijekom posljednjih 10 godina. Udio toplokrvnih pasmina u ukupnoj populaciji konja 2003. godine iznosio je 27,6%, dok je taj udio 2019. godine povećan na 40,0%.

Navedeno je rezultat sve intenzivnije popularizacije konjogojstva i konja kao rekreativnih i sportskih životinja, koji utječe na poboljšanje kvalitete života vlasnika i korisnika. Sve je veći broj organiziranih aktivnosti s konjima, sportskih natjecanja, rekreativno-turističkih aktivnosti, ali i kulturno-folklornih manifestacija u kojima konji imaju značajnu ulogu.

Graf 2. Kretanje broja konja prema skupinama u razdoblju od 1998. do 2019. godine (MP, 2020)

Ministarstvo poljoprivrede sve više radi na jačanju uzgoja sportskih konja što je izrazito važno iz razloga što su sportske pasmine u modernim zemljama najvažniji pokretač konjičke industrije i inkubatori značajnih finansijskih sredstava koja su direktno vezana za konjogojstvo i konjički sport.

Tradicija uzgoja konja, zemljni i smještajni kapaciteti, te navedena kretanja daju realnu osnovu za zaključak da će se trend povećanja broja konja u Hrvatskoj i dalje nastaviti te da će se u srednjoročnom razdoblju (u narednih 15-ak godina) broj konja iskazan u odnosu na broj stanovnika značajnije približiti prosjeku EU.

Tablica 2. Procjena povećanja broja konja u razdoblju od 2020. do 2025. godine (MP, 2020)

Godina	Broj grla	Godišnje povećanje (broj grla)	Godišnje povećanje (%)
2019.	24737		
2020.	25479	742	3
2021.	26243	764	3
2022.	27030	787	3
2023.	27841	811	3
2024.	28676	835	3
2025.	29536	860	3

Pri razmatranju mogućeg povećanja broja konja u narednom razdoblju svakako valja uzeti u obzir gospodarsko okružje koje ima, kao što je već navedeno, značajan utjecaj na interes za držanje i uzgoj konja. U tom smislu procijenjeno povećanje broja konja u razdoblju od 2020. do 2025. godine kreće se u granicama od 3 % godišnje. Na navedeno će zasigurno utjecati i novonastale gospodarsko-ekonomске prilike u Hrvatskoj i svijetu za koje očekujemo da će imati negativan neizravan utjecaj na broj oždrebljenih konja, a naročito na konjička natjecanja. No primjenom mjera Programa i uz očekivan oporavak gospodarstva i gospodarski rast smatramo da će se ponovno potaknuti i zanimanje za bavljenje konjima (rekreativno i profesionalno jahanje, uzgoj kvalitetnih konja).

Svakako valja imati u vidu da će se u budućnosti broj konja hladnokrvnih pasmina i uzgojnih tipova zadržati na približno istom broju te da će njihova uloga biti značajna u očuvanju bioraznolikosti, rekreaciji, tradicijskoj kulturi i folklornim manifestacijama dok će, s druge strane, toplokrvne pasmine i uzgojni tipovi, čija je namjena u rekreativu i sportu i dalje brojčano rasti. Uzimajući u obzir navedeno, značajno će se povećati potencijal tzv. "konjičke industrije".

2.2. Gospodarski učinci konjičkog sektora u državama članicama Europske unije

U državama članicama EU provođene su brojne studije kojima se nastojala sagledati važnost konjičkog sektora, uzgoja i uporabe konja u ukupnom nacionalnom gospodarstvu. "European Horse Network" procjenjuje da konjički sektor u EU ostvaruje godišnju vrijednost od oko 100 milijardi eura te da navedeni sektor generira oko 800.000 radnih mjesta. Više studija u Njemačkoj ukazuju da su ukupni godišnji troškovi u konjičkom sektoru oko 2,6 milijardi eura, dok se ukupni promet konjičke industrije kreće između 5 i 6 milijardi eura. Uzgoj 3 do 4 konja u Njemačkoj generira jedno puno osmosatno radno mjesto. Uzgoj konja u Austriji generira vrijednost od 1,19 do 1,26 milijardi eura te dodanu vrijednost od 650 milijuna eura. Konjički sektor u Austriji osigurava oko 15.000 radnih mjesta, odnosno 3 do 4 konja generiraju jedno radno mjesto. U Irskoj je doprinos konjičke industrije ukupnoj ekonomiji na godišnjoj razini oko 700 milijuna eura te ista generira oko 12.500 radnih mjesta. U Švedskoj je primjerice oko 9.500 radnih mjesta vezano za konjički sektor odnosno 10 konja generira jedno radno mjesto u nacionalnoj ekonomiji.

Na razvoj konjičkog sektora u značajnoj mjeri ukazuje broj škola jahanja i struktura jahača. U velikom broju država članica EU jahanje je važan hobi uz koji se populacija jahača educira kroz škole jahanja. Istraživanja su ukazala da škole jahanja pohađaju u znatno većoj mjeri žene (3/4) te da je struktura jahača uglavnom u dobi od 13 do 18 godina. Obzirom na broj škola jahanja prednjače Njemačka i Francuska (7.500; 4.000) i u njima je gotovo najjeftiniji školski sat jahanja (10 do 15 €/sat). Jasno je da ovakvim pristupom generiraju veliku

populaciju stalnih ili povremenih educiranih rekreativnih jahača iz koje najbolji jahači ulaze u sport.

Najveći broj jahača zapravo sudjeluje u preponskim, dresurnim, zaprežnim, maratonskim i drugim natjecanjima. Nešto manji broj jahača aktivan je u trkaćim, galopskim i kasačkim natjecanjima. Uz navedeno, konjička industrija iziskuje određenu opremu za različite jahače discipline, redovito potkivanje, njegu konja, prijevozna sredstva, a povremeno i liječnike koji saniraju ili preveniraju ozljede.

Razvijena konjička industrija traži različite tipove konja, od onih atletske građe za vrhunski sport do ponija koji su pogodni za edukaciju i uključivanje djece u jahače aktivnosti. Kako bi uzgojili vrhunske sportske i jahače konje nužno je posezati za elitnim genetskim materijalom.

2.3. Mogući gospodarski značaj konjogostva u Republici Hrvatskoj

Uzveši u obzir pokazatelje o gospodarskom učinku uzgoja konja nekih europskih država (Deutsche reiterliche Vereinigung, www.pferd-aktuell.de), uzgoj 3 do 4 konja generira jedno radno mjesto odnosno po jednom uzgojenom konju se obrće oko 4.150 eura financijskog prometa. Vrlo slični su pokazatelji i za druge države članice EU s podudarnom upotrebom, tj. uzgojnom strukturon konja. Izuzetak predstavljaju države članice s razvijenim trkaćim sportom gdje su navedeni pokazatelji još veći.

Temeljeći razvoj na ranije iznijetom, kao gospodarski pokazatelj konjičkog sektora u 2025. godini u Hrvatskoj predviđamo oko 2.500 radnih mjesta u konjičkom sektoru. Valja istaknuti da će se utjecaji konjičkog sektora osim u gospodarskim učincima ogledati i u drugim značajnim efektima. Pri tom valja spomenuti neke:

- ekološki utjecaj – povoljno utječu na bioraznolikost staništa,
- kulturno-utjecaj – folklorne i kulturne manifestacije uključuju konje,
- zdravstveni utjecaj – pozitivno utječu na zdravlje čovjeka,
- izvozni utjecaj.

3. NACIONALNI PROGRAM POTICANJA PROVEDBE UZGOJNIH PROGRAMA ZA TOPLOKRVNE PASMINE KONJA U REPUBLICI HRVATSKOJ 2021. – 2025.

3.1. Nositelji Programa

Ovaj Program izradilo je Ministarstvo poljoprivrede Republike Hrvatske u suradnji s ovlaštenim udruženjem uzbudjivača, Hrvatskom agencijom za poljoprivredu i hranu, nadležnim sportskim savezima, akademском zajednicom te javnim tijelima u nadležnosti provedbe Programa.

3.2. Ciljevi Programa

Općeniti cilj je nastaviti pozitivne učinke uzrokovane Nacionalnim programom poticanja provedbe uzgojnih programa za toplokrvne pasmine i uzgojne tipove konja u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2015. do 2020. godine te poticati unaprjeđenje kvalitete uzgoja konja pojedinih pasmina za koje se u Republici Hrvatskoj samostalno provode uzgojni programi. Isto tako, cilj programa je stimulirati organizaciju natjecanja u konjičkom sportu kao i poticanje vlasnika pojedinih pasmina konja da sudjeluju na konjičkim natjecanjima i time testiraju radnu sposobnost svojih konja (performance test).

Ciljevi programa odnose se na:

- unaprjeđenje uzgoja konja pojedinih pasmina navedenih u ovom Programu,
- unaprjeđenje uzgojno-seleksijskog rada pojedinih pasmina konja navedenih u ovom Programu,
- održavanje postojećeg trenda porasta broja konja u Republici Hrvatskoj i sprječavanje eventualnih negativnih trendova obzirom na gospodarsko-ekonomske prilike,
- održavanje i povećanje količine i kvalitete (populacije) ždrebadi pojedinih pasmina konja navedenih u ovom Programu,
- stimuliranje sudjelovanja pojedinih pasmina konja na konjičkim natjecanjima,
- transparentno financijsko podupiranje organizacije i održavanja konjičkih natjecanja u nekoliko disciplina konjičkog sporta koje se održavaju u Republici Hrvatskoj, sukladno propozicijama natjecanja koje su opisane u aktima Nacionalnih sportskih saveza u domeni konjičkog sporta.

3.3. Pravna osnova

Pravna osnova za donošenje Programa temelji se na nacionalnim i EU propisima.

Nacionalni propisi

- Zakon o poljoprivredi ("Narodne novine", br. 118/18., 42/20. i 127/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske)

EU propisi

- Uredba Komisije (EU) br. 1407/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na *de minimis* potpore (SL L 352, 24. 12. 2013.)
- Uredba Komisije (EU) 2020/972 od 2. srpnja 2020. o izmjeni Uredbe (EU) br. 1407/2013 u pogledu njezina produljenja i o izmjeni Uredbe (EU) br. 651/2014 u pogledu njezina produljenja i odgovarajućih prilagodbi (SL L 215, 7. 7. 2020.)
- Uredba Komisije (EU) br. 1408/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na potpore *de minimis* u poljoprivrednom sektoru (SL L 352, 24. 12. 2013.)
- Uredba Komisije (EU) 2019/316 od 21. veljače 2019. o izmjeni Uredbe (EU) br. 1408/2013 o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na potpore *de minimis* u poljoprivrednom sektoru (SL L 51, 22.2.2019.)

3.4. Provedba i kontrola provođenja Programa

Provedbenim pravilnikom će se propisati način na koji će se provoditi mjere navedene u Programu. Kontrolu provedbe mjera vršit će nadležno tijelo i Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju.

3.5. Korisnici potpora

- vlasnici konja,
- krovni nacionalni sportski savezi i klubovi - članovi istih saveza.

3.6. Trajanje Programa

Mjere utvrđene ovim Programom počet će se primjenjivati tijekom 2021. godine. Trajanje programa je vremenski ograničeno zaključno s 2025. godinom.

3.7. Pasmine i uzgojni tipovi konja obuhvaćeni ovim Programom:

1. Alkar	6. Haflinger
2. Arapski konj	7. Hrvatski kasač
3. Arapski punokrvnjak	8. Hrvatski toplokrvnjak
4. Engleski punokrvnjak	9. Hrvatski športski konj
5. Gidran	10. Trakehner

4. MJERE U PROVEDBI PROGRAMA

4.1. Poboljšanje učinkovitosti provedbe uzgojnog programa

Cilj mjere:

Učinkovitija provedba uzgojnih programa pasmina konja obuhvaćenih ovim Programom korištenjem dvije vrste testiranja. Testiranje je postupak procjene uzgojnih vrijednosti primjerjenim metodama i postupcima.

Mjera se sastoji od dvije podmjere.

Podmjera 4.1.a. Potpora testiranju radne sposobnosti grla na sportskim natjecanjima

Cilj podmjere:

- a) Podmjera je usmjerena na seleksijsko vrednovanje grla pasmina navedenih u točki 3.7., koja su uzgojena u Republici Hrvatskoj i koja se natječu na teritoriju Republike Hrvatske. U ovom slučaju mjera predstavlja performance test.
Za točku a) se prikupljaju podaci za grla upisana u SRK i matičnu knjigu/registar dotične pasmine koju vodi ovlašteno uzgojno udruženje ili nadležno tijelo s ciljem procjene potencijala prenošenja poželjnih osobina na potomstvo.
- b) Podmjera je usmjerena na jačanje konjičkog sporta kroz stimulaciju vlasnika na testiranje svojih konja na natjecanjima u Republici Hrvatskoj.

Korisnici potpore:

- vlasnici grla.

Predviđeni iznos potpore:

Predviđena potpora može iznositi do 3.000,00 kn/godišnje po grlu, uz najviši godišnji finansijski iznos potpore po vlasniku od 9.000,00 kn.

Tablica 3. Projekcija potrebnih finansijskih sredstava u razdoblju 2021. – 2025. godine za podmjeru 4.1.a.

Godina	Ukupno (kn)
2021.	300.000,00
2022.	300.000,00
2023.	300.000,00
2024.	300.000,00
2025.	300.000,00
Ukupno:	1.500.000,00

Podmjera 4.1.b. Potpora organizaciji konjičkih sportskih natjecanja (Nacionalnog kupa, nacionalnog prvenstva i prvenstva za mlade konje u dresurnom, preponskom i daljinskom jahanju, vožnji zaprega, galopskim i kasačkim utrkama)

Cilj podmjere:

- a) Podmjera je usmjerena na popularizaciju konjičkog sporta kroz jače animiranje javnosti za praćenje natjecanja.
- b) Podmjera je usmjerena na uzgojno vrednovanje starijih grla čiji se potomci natječu. U ovom slučaju podmjera predstavlja progeni test.

Za točku b) se prikupljaju podaci za uzgojno valjana grla upisana u SRK i u matičnu knjigu dotične pasmine koju vodi ovlašteno uzgojno udruženje ili ustanova te se na temelju dobivenih podataka grlu dodjeljuje ocjena progenog testa i potencijala prenošenja poželjnih osobina na potomstvo.

Korisnici potpore:

- **nacionalni sportski savezi i klubovi članovi istih saveza** – za troškove organizacije i provedbe natjecanja.

Predviđeni iznos potpore za pokriće troškova organizacije i provedbe natjecanja:

Potpore se daju na godišnjoj razini za sljedeće discipline konjičkog sporta:

- natjecanje u preponskom jahanju,
- natjecanje u daljinskom jahanju,
- natjecanje u dresuri,
- natjecanje u zaprežnom sportu,
- galopske utrke (ravne galopske utrke i galopske utrke s preprekama, tzv. Steeplechase),
- kasačke utrke.

Natjecanja za koja se traži potpora moraju biti organizirana i održana u skladu s važećim pravilnicima Nacionalnih sportskih saveza i Svjetske federacije zavisno o disciplini natjecanja:

- Hrvatski konjički savez s pravilima FEI (Federation Equestre Internationale)
- Hrvatski galopski savez s pravilima IFHA (International Federation of Horseracing Authorities)
- Hrvatski kasački savez s pravilima UET (Union Europeenne du Trot)

Ukupan iznos potpore po godini dijeli se na discipline konjičkog sporta s tim da najviši finansijski iznos potpore po pojedinoj disciplini može iznositi 150.000,00 kn.

Tablica 4. Projekcija potrebnih finansijskih sredstava u razdoblju 2021. - 2025. godine za podmjelu 4.1.b.

	Godina					UKUPNO
	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	
Ukupan iznos potpore po godini za sve discipline konjičkog sporta (kn)	340.000,00	340.000,00	340.000,00	340.000,00	340.000,00	1.700.000,00

Tablica 5. Projekcija ukupnih potrebnih finansijskih sredstava u razdoblju 2021. - 2025. godine za mjeru 4.1.

Mjera	Godina				
	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
4.1.a.	300.000,00	300.000,00	300.000,00	300.000,00	300.000,00
4.1.b.	340.000,00	340.000,00	340.000,00	340.000,00	340.000,00
Ukupno	640.000,00	640.000,00	640.000,00	640.000,00	640.000,00

4.2. Potpora uzgoju Programom predviđenih pasmina konja

Cilj mjere:

Održati stabilnost u povećanju trenutnog broja konja pasmina obuhvaćenih ovim Programom. Povećati broj kvalitetnih grla navedenih pasmina. Stimulirati kvalitetni rasplodni materijal unutar pasmina sukladno uzgojnog programu ovlaštenih uzgojnih udruženja, kao i testiranje kvalitetnih grla na natjecanjima.

Navedenim modelom će se povećati kakvoća i brojnost populacije u uzgoju. Ova mjera sastoji se od dvije podmjere.

Podmjera 4.2.a. Potpora uzgoju rasplodnih kobila

Cilj podmjere:

Unaprjeđenje uzgoja rasplodnih kobila na kvalitativnoj i kvantitativnoj osnovi.

- a) **Potpore u osnovnom iznosu (DPKop)¹** – dobiva je svaka uzgojno valjana kobia upisana u SRK i u dodatni dio matične knjige ovlaštenog uzgojnog udruženja u Republici Hrvatskoj.

Kobia ostvaruje pravo na potporu u osnovnom iznosu:

- ukoliko je bila pripuštena/osjemenjena pod pastuha odabranog za rasplod prema kriterijima uzgojnog udruženja koje vodi matičnu knjigu u kojoj je navedeno žensko grlo upisano,
- kobia mora biti testirana na roditeljstvo ili imati registriran DNK tip,
- po oždrebljenju živorodenog, zdravog i vitalnog ždrebeta,
- oždrebljena ždrebada mora biti testirana na roditeljstvo te imati izdan Identifikacijski dokument kopitara.

- b) **Potpore u uvećanom iznosu (DPKup)²** – dobiva je svaka uzgojno valjana kobia upisana u SRK i u glavni dio matične knjige ovlaštenog uzgojnog udruženja u Republici Hrvatskoj.

Kobia ostvaruje pravo na potporu u uvećanom iznosu ukoliko:

- ukoliko je bila pripuštena/osjemenjena pod pastuha odabranog za rasplod prema kriterijima uzgojnog udruženja koje vodi matičnu knjigu u kojoj je navedeno žensko grlo upisano,
- kobia mora biti testirana na roditeljstvo ili imati registriran DNK tip,
- po oždrebljenju živorodenog, zdravog i vitalnog ždrebeta,
- oždrebljena ždrebada mora biti testirana na roditeljstvo te imati izdan Identifikacijski dokument kopitara.

¹ Državno premirana kobia – osnovno plaćanje

² Državno premirana kobia – uvećano plaćanje

Korisnici potpore:

- vlasnici grla.

Predviđeni iznos potpore:

Godišnji iznos potpore se definira i dodjeljuje prema broju ukupno prijavljenih kobila za potporu koje zadovoljavaju navedene kriterije i to u omjeru 1:3 za kobile svrstane u kategorije DPKop : DPKup.

Najviši iznos potpore po kobili:

- DPKop može iznositi do 2.000,00 kn/godišnje
- DPKup može iznositi do 6.000,00 kn/godišnje.

Tablica 6. Projekcija potrebnih finansijskih sredstava u razdoblju 2021. – 2025. godine za podmjeru 4.2.a.

Godina	Ukupno (kn)
2021.	500.000,00
2022.	500.000,00
2023.	500.000,00
2024.	500.000,00
2025.	500.000,00
Ukupno:	2.500.000,00

Podmjera 4.2.b. Potpora uzgoju rasplodnih pastuha**Cilj podmjere:**

Unaprjeđenje uzgoja rasplodnih pastuha na kvalitativnoj i kvantitativnoj osnovi.

Osnova za ostvarivanje potpore je da je pastuh uzgojno valjan te upisan u glavnu matičnu knjigu ovlaštenog uzgojnog udruženja.

Pastuh ostvaruje pravo na potporu:

- ukoliko je odabran za rasplod prema kriterijima uzgojnog udruženja koje vodi matičnu knjigu u kojoj je navedeno muško grlo upisano,
- pastuh mora biti testiran na roditeljstvo ili imati registriran DNK tip,
- po oždrebljenju živorođenog, zdravog i vitalnog ždrebeta, a oždrebljena ždrebada mora biti testirana na roditeljstvo te imati izdan Identifikacijski dokument kopitara.

Korisnici potpore:

- vlasnici grla.

Predviđeni iznos potpore:

Godišnji iznos potpore se definira i dodjeljuje prema broju ukupno prijavljenih pastuha za potporu koji zadovoljavaju navedene kriterije.

Najviši iznos potpore po pastuhu može iznositi do 1.000,00 kn po uspješnom pripustu, uz najviši godišnji finansijski iznos potpore po pastuhu od 5.000,00 kn. Pravo na potporu utvrđuje se za pripusnu sezonu temeljem broja živorođene ždrebadi – potomaka rasplodnog pastuha.

Tablica 7. Projekcija potrebnih financijskih sredstava u razdoblju 2021. – 2025. godine za podmjeru 4.2.b.

Godina	Ukupno (kn)
2021.	100.000,00
2022.	100.000,00
2023.	100.000,00
2024.	100.000,00
2025.	100.000,00
Ukupno:	500.000,00

Tablica 8. Projekcija ukupnih potrebnih financijskih sredstava u razdoblju 2021. - 2025. godine za mjeru 4.2.

Mjera	Godina				
	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
4.2.a.	500.000,00	500.000,00	500.000,00	500.000,00	500.000,00
4.2.b.	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00
Ukupno	600.000,00	600.000,00	600.000,00	600.000,00	600.000,00

5. PREGLED UKUPNO POTREBNIH FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU PROGRAMA

Tablica 9. Pregled ukupno potrebnih financijskih sredstava za provedbu Programa u razdoblju 2021. - 2025. godine

Godina	4.1. Poboljšanje učinkovitosti provedbe uzgojnog programa	4.2. Potpora uzgoju Programom predviđenih pasmina konja	Ukupno po godini (kn)
2021.	640.000,00	600.000,00	1.240.000,00
2022.	640.000,00	600.000,00	1.240.000,00
2023.	640.000,00	600.000,00	1.240.000,00
2024.	640.000,00	600.000,00	1.240.000,00
2025.	640.000,00	600.000,00	1.240.000,00
Ukupno:	3.200.000,00	3.000.000,00	6.200.000,00

Ministar/ica nadležan za poljoprivredu (u dalnjem tekstu: ministar) može s ciljem maksimalnog iskorištenja raspoloživih sredstava, imajući u vidu interes korisnika Programa u Republici Hrvatskoj, donijeti odluku o raspodjeli neiskorištenih sredstava između pojedinih

mjera/podmjera Programa pod uvjetom da se ne prelazi ukupno predviđeni iznos u godini provedbe Programa.

Ministar/ica spomenutu odluku donosi temeljem izvještaja kojeg Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju dostavlja Ministarstvu poljoprivrede nakon obrade svih zahtjeva iz kojeg je razvidno da predviđena sredstva za pojedinu mjeru/podmjeru nisu iskorištena.